

Sygn. akt: WO 5/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Steckiewicz

SSN Andrzej Tomczyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Wojskowej w dniu 9 czerwca 2015 r., wniosku pełnomocnika E. K. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu [...] Okręgu Wojskowego z dnia 18 grudnia 1995 r.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić wniosek,**
- 2. kosztami postępowania wznowieniowego obciążyć wnioskodawczynię.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Najwyższego – Izba Wojskowa z dnia 6 września 1994 r., sygn. akt: WRN 163/94 E. K., w następstwie uwzględnienia rewizji nadzwyczajnej, została uniewinniona od popełnienia, przypisanego jej w wyroku Sądu [...] Okręgu Wojskowego z dnia 18 czerwca 1982r., czynu z art. 46 ust. 1 dekretu z 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym. W związku z tym rozstrzygnięciem E. K. wystąpiła z wnioskiem o przyznanie jej odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne skazanie w wysokości 50.000 zł.

Postanowieniem Sądu [...] Okręgu Wojskowego z dnia 18 grudnia 1995 r., zasądzono na rzecz wnioskodawczyni 5000 złotych tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne skazanie.

W dniu 27 kwietnia 2015 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek pełnomocnika E. K. o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu [...] Okręgu Wojskowego z dnia 18 grudnia 1995 r. Jako podstawę wniosku wskazano przepis art. 540 § 2 k.p.k. W uzasadnieniu wniosku podniesiono, że żądanie wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem wydanym w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia, uzasadnione jest treścią wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 marca 2011 r., sygn. akt: P 21/09, który stwierdził m.in. niezgodność z Konstytucją treści przepisu art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, ograniczającego możliwość orzeczenia przez sąd odszkodowania i zadośćuczynienia w kwocie wyższej niż 25 000 zł. Właśnie na podstawie tego przepisu została, zdaniem wnioskodawcy, ograniczona wysokość odszkodowania i zadośćuczynienia zasądzonych wnioskodawczyni w postanowieniu Sądu [...] Okręgu Wojskowego z dnia 18 grudnia 1995 r. Nowy stan prawny zaistniał po wydaniu wyroku przez Trybunał Konstytucyjny, uzasadnia zatem wznowienie postępowania i orzeczenie wyższych kwot odszkodowania i zadośćuczynienia, uwzględniających całokształt doznanych przez wnioskodawczynię szkód materialnych, krzywd moralnych i cierpień fizycznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Analiza wniosku o wznowienie postępowania prowadzi do stwierdzenia o jego nietrafności. Wskazać bowiem należało, że wnioskodawczyni zasądzono odszkodowanie za szkody materialne i zadośćuczynienie za straty fizyczne i moralne, nie na podstawie przepisów art. 8 ust. 1 i ust. 1a ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, ale na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 13, poz. 96 ze zm.), które zresztą nie przewidywały limitów finansowych dla

dochodzonych roszczeń odszkodowawczych. Wysokość zasądzonego wnioskodawczyni odszkodowania i zadośćuczynienia ograniczono w stosunku do żądanej kwoty 50 000 zł tytułem obu dochodzonych roszczeń, biorąc pod uwagę ustalenia faktyczne co do zakresu doznanych szkód materialnych, krzywd i cierpień fizycznych. Nie jest więc zasadne twierdzenie zawarte w uzasadnieniu wniosku, że to treść art. 8 ust. 1a ustawy o uznaniu za nieważne... limitowała zakres przyznanej wnioskodawczyni rekompensaty za poniesione przez nią szkody materialne, krzywdy moralne i cierpienia fizyczne. Wskazać nadto należało, że w dacie wydania postanowienia zasądzającego na rzecz wnioskodawczyni odszkodowanie i zadośćuczynienie, nie obowiązywał art. 8 ust.1a, który został dodany do ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, ustawą nowelizacyjną z dnia 19 września 2007r. o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. Nr 191, poz. 1372) i wszedł w życie 18 listopada 2007 r. W końcu rozważań podnieść również należało, że Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku stwierdzającego niekonstytucyjność przepisu art. 8 ust. 1a ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego stwierdził, że następstwem tego wyroku będzie możliwość wznowienia postępowania pod warunkiem, że przy rozstrzyganiu spraw odszkodowawczych zastosowanie znalazł art. 8 ust. 1a ustawy. Dotyczyć to będzie sytuacji, w których żądania wnioskodawców i poniesione krzywdy przekraczały przewidziane w tym przepisie 25 000 zł.

Uwzględniając dokonane ustalenia faktyczno-prawne, Sąd Najwyższy stwierdza, że skoro podstawą prawną uwzględnienia roszczeń odszkodowawczych wnioskodawczyni i określenia ich wysokości nie był przepis art. 8 ust. 1a ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego to wniosek o wznowienie postępowania należało oddalić. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania wznowieniowego znajduje uzasadnienie w treści art. 639 k.p.k.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.

